

Synspunkter på det norske grottemiljøet og på Norsk Grotteklubb

Synspunkter på det norske grottemiljøet og på Norsk Grotteklubb.

Stiftelsen av Norsk Grotteklubb (NGK) har forårsaket sterke reaksjoner hos de forskjellige grupperinger og kanskje mest hos enkeltpersonene i det norske grottemiljøet - reaksjoner som langt overskrider det en kunne forvente rimelig. Samtidig har Norsk Grotteblad (NG) med dette nr. kommet ut med i alt 4 hefter (ett dobbeltnummer, 3&4, samt at nr 6 kommer ut før nr 5!), og halvparten av disse utgivelsene skyldes innsats fra Norsk Grotteklubb. Vi får håpe at dette utgivelsetempoet kan økes eller i det minste opprettholdes etterhvert som medlemstallet i NGK øker.

Mitt inntrykk av tidligere aktiviteter i Norge i grottesammenheng (både utenlandsk og Norsk) er at "grotteforskningen" - som har omfattet både sport(grotting) og faglig forskning (speleologi) - har vært fattig på materielle ressurser og organisasjon. En analyse av begrepene forskning og sport er gjort i en tidligere leder (Lauritzen 1977). Utgivelsen av NG dekker et reelt (og forholdsvis stort) behov for et grottetidsskrift i Norge som spenner over både grotting og speleologi. Men i og med de dårlige (private) materielle ressursene som bladet rår over - vil det neppe komme lenger enn til en stensilert lefse.

Jeg mener at det ligger alt for mye arbeid bak det som til nå har stått i NG til at bladet fortjener et slikt utstyr. Innholdsmessig burde vi minst kunne sammenlikne oss med det svenske "grottan", som trykkes i off-set. Som en forsøksordning har Norsk Grotteklubb latt dette heftet trykke i off-set, og vi håper å kunne fortsette med dette dersom vi kan bedre vår økonomi ytterligere.

Det neste momentet er at grottingen i Norge ofte drives på et uforsvarlig sikkerhetsnivå. Vi kjenner til mellom 5 og 10 tilfeller av steinsprang og fall hvor det også har oppstått skade som beinbrudd og bevisstløshet - og det er bare tilfeldig at ingen av disse uhellene har fått fatal utgang: Det eksisterer pr. i dag ingen organisering eller kunnskap blandt Norske grottere som vil kunne takle en alvorlig grotteulykke. Hvor mange tar f.eks. med førstehjelpsutstyr på grotteturer? Har utforskningene i vertikale grotter som Greftsprekka og Greftkjelen vært utstyrt med medisiner, bærer eller praktisk kunnskap om redning fra slike steder? Har de ansvarlige ved grotteturer (meg selv inkludert) tenkt seg det faktum at en alvorlig grotteulykke statistisk sett må skje i løpet av et par år? Ved å overføre statistikken fra England til Norge, må vi med vårt aktivitetsnivå forvente omtrent 1 alvorlig grotteulykke pr. år (Lauritzen og Schrøder 1980).

Når det gjelder vern av grotter og kunnskap om grottenes sårbarhet og faglige/sportslige verdi, har også inntrykket vært at bevissthetsnivået er en smule diffust. Med dette mener jeg at de fleste nok er klar over at en ikke bør brette av dryppstein og skrive navnet sitt på veggene, men at det ikke finnes noen aktiv kontrollinstans eller rettledning med utviklingen av de mange stiene som f.eks. etterhvert er tråkket i månemelkformasjonene i en kjent grotte, bortsett fra at vi positivt vet at de øker i antall (Holbye 1977a). Det ser ut som om den ledende filosofi blandt våre egne (og også utenlandske grottere) er at nysgjerrigheten hos den enkelte har gått foran eventuelle ideer om de ikke-fornybare ressurser som grottene representerer. Det er klart at dette er en menneskelig egenskap som gjelder oss alle, og nysgjerrigheten er jo i tillegg mye av drivkraften bak det å drive grotting, men vi trenger ikke desto mindre en holdningsdebatt før det faktisk er for sent.

I tillegg til disse åpenbare faktorene kommer alt det vi ikke vet, nemlig hvilke konsekvenser våre fotspor, fysiske etterladenskaper (sot, urin, søppel, ekskrementer, fluorecein) gravinger og sprengninger har for hva ettertiden ellers ville ha fått av kunnskap ut av de grottene vi på denne måten ødelegger i dag (Lauritzen 1979). Dilemmaet er bare hvilken grotte vi skal mure igjen, og hvem som skal ta en slik avgjørelse. Noen frivillige?

Konsekvensen av dette - mener jeg - er at en må skaffe ressurser til vern og redning samt til å spre kunnskap om dette i form av et lesbart og godt utstyrt NG. Den enkleste og riktige måten å skaffe disse midlene på - er å lage en seriøs, uavhengig organisasjon og søke om offentlige midler på dette grunnlaget.

Foruten de tidligere grotteklubber som har eksistert og forsvunnet i tidens løp, ble Rådet i Norsk Grotteblad(NG) stiftet i 1976/77. Rådets målsetting var å utgi NG, og det består av U. Holbye, A. Grønlie, H. Opsjøn og S.E. Lauritzen.

Jeg har ved flere anledninger reist forslag i NG'S Råd om å stifte et forbund eller klubb. Reaksjonen har vært negativ - en av begrunnelsene var at Rådet ikke var representativt, og at det trengtes tid, slik at det kunne vokse fram av seg selv (Holbye 1977b). Jeg mener at dette er en uholdbar holdning, all den tid antallet aktive grottere i mellomtiden øker og dermed sjansen for slitasje og ulykke. Selv om det har vært skrevet og sagt mye flott om hvordan et grotteforbund eller -klubb burde være når det en gang ble stiftet, så har ingen tidligere gjort noe konkret for å danne en slik organisasjon, eller skaffe midler til veie. Og det er min mening at vi trenger en aktiv seriøs og uavhengig grotteforening som med en handlekraftig ledelse kan realisere disse behovene nå.

Jeg tror at Norsk Grotteklubb foreløpig dekker disse forutsetningene, og detaljene omkring selve stiftelsen og organiseringen er beskrevet i Iain Schrøders artikkel. Den videre utviklingen av organisasjonen på landsbasis er avhengig av en felles innsats, ikke minst fra de andre gruppene av grottere i Norge.